

LL.M Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April - 2024 (NEW COURSE)
Judicial Process (Core)

Time: 3:00 Hours

Marks: 100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન - ૧ 'ન્યાયિક પ્રક્રિયા' ના અર્થની ચર્ચા કરો. ભારતમાં ન્યાયિક સર્જનાત્મકતા અને પૂર્વ નિર્ણયનાં વિવિધ સાધનો અને તકનીકો સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન - ૧ બેન્જામિન કોર્ડોઝોના મતે “કાયદાનું અંતિમ કારણ સમાજનું કલ્યાણ છે”. ભારતમાં સામાજિક વ્યવસ્થાના સાધન તરીકે ન્યાયિક પ્રક્રિયાના ખ્યાલની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન - ૨ ન્યાયિક સમીક્ષનો ખ્યાલ શું છે? બંધારણીય નિર્ણયમાં નીતિ નિર્માણ અને સર્જનાત્મકતાના સાધનો અને તકનીકોની ચર્ચા કરો (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન - ૨ ન્યાયિક અને કાનૂની સક્રિયતાની વિવિધ પ્રકારોની વિગતવાર ચર્ચા યોગ્ય ઉદાહરણો અને વિવિધ કેસ લો સાથે કરો.

પ્રશ્ન - ૩ ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાના રાજકીય સ્વરૂપને યોગ્ય કેસ લો સાથે તપાસો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન - ૩ આધુનિક સમયગાળામાં સર્વોચ્ચ અદાલતની ન્યાયિક સક્રિયતા અને સર્જનાત્મકતાના કાર્યક્ષેત્ર અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન - ૪ ધર્મના ખ્યાલની વ્યાખ્યા આપો? યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી ભારતીય વિચારમાં ધર્મના વિવિધ પાસાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્રશ્ન - ૪ ન્યાયના વિવિધ સિદ્ધાંતોની મદદથી કાયદા અને ન્યાય વચ્ચેના આંતરસંબંધની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન - ૫ ગમે તે બે ટૂંક નોંધ લખો: (૨૦)

- અ - ન્યાય એ મજબૂત વર્ગના હકારાત્મક કાયદા સિવાય બીજું કંઈ નથી
- બ - કાયદો અને ન્યાય હંમેશા એકસરખા હોતા નથી
- ક - ન્યાયિક સ્વતંત્રતાની વિચારસરણી
- ડ - મેનકા ગાંધી વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

ENGLISH VERSION

Q.1 Discuss the meaning of 'Judicial process'. Explain the various tools and techniques of judicial creativity and precedent in India. (20)

OR

Q.1 According to Benjamin Cardozo "The final cause of law is the welfare of society". Discuss the concept of judicial process as an instrument of social ordering in India.

Q.2 What is the notion of judicial review? Discuss the tools and techniques in policy making and creativity in constitutional adjudication. (20)

OR

Q.2 Discuss in detail varieties of judicial and juristic activism with suitable examples and various case law.

Q.3 Examine the independence of judiciary and the political nature of judicial process with suitable case laws. (20)

OR

Q.3 Discuss the scope and limits of judicial activism and creativity of the supreme court in modern period.

Q.4 Define the concept of Dharma? Discuss in detail various aspect of Dharma in Indian thought with the help of suitable examples. (20)

OR

Q.4 Discuss in detail the interrelation between law and justice with the help of various theories of justice.

Q.5 Write any two short notes- (20)

- A- Justice as nothing more than the positive law of the stronger class
- B- Law and justice are not always the same
- C- The independence of justice theories
- D- Maneka Gandhi v/s Union of India
